

3. Беларусь 2020: наука и экономика: Концепция комплексного прогноза научно-технического прогресса и приоритетных направлений научно-технической деятельности в Республике Беларусь на период до 2020 года / В.Г Гусаков [и др.]; под ред. В.Г Гусаков. – Минск: Белорусская наука, 2015. – 211 с.
4. Продовольственная безопасность Республики Беларусь в условиях функционирования Евразийского экономического союза. Мониторинг-2015. В 2 ч. – Ч. 2 / В.Г. Гусаков [и др.]. – Минск: Институт системных исследований в АПК НАН Беларуси, 2016. – 141 с.
5. Рекомендации по оценке и упреждению угроз в продовольственной в сфере Республики Беларусь (с учетом мирового опыта) / Н.В. Кириенко, С.А. Кондратенко. – Минск: Институт системных исследований в АПК НАН Беларуси, 2016. – 91 с.

Супрович Ольга

аспірант

*Науковий керівник: д.е.н., професор **Волощук К.Б.***

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

Супрович Ганна

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»,

м. Київ, Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Структура капіталу відіграє провідну роль у формуванні ринкової вартості підприємства. Цей зв'язок опосередковується показником вартості капіталу. Умови формування високих кінцевих результатів діяльності підприємства значною мірою залежать від структури капіталу, що використовується. Забезпечення оптимальності структури капіталу з позицій ефективного його функціонування [1].

Структура капіталу являє собою співвідношення власних і позичених фінансових коштів, які використовуються підприємством у процесі своєї господарської діяльності [3].

Структурою капіталу є сукупність фінансових засобів організації з різних джерел довгострокового фінансування. Капітал підприємства поділяється на власний, залучений та позичковий.

Поняття «структура капіталу» має дискусійний характер і тому потребує чіткого визначення. Всі зарубіжні та вітчизняні економісти характеризують це поняття як відношення власного і позикового капіталу підприємства. Разом з тим, деякі економісти при розгляді як власного, так і позикового капіталу підприємства, вкладають у нього різний зміст [2].

Початково поняття «структура капіталу» розглядали як співвідношення статутного (акціонерного) і довгострокового позикового капіталу, що використовує підприємство. Враховуючи це, практично всі класичні теорії структури капіталу ґрунтуються на визначенні співвідношення в його складі частки акцій та облігацій.

Такий підхід до визначення структури капіталу, ґрунтується на виокремленні тільки довгострокових (перманентних) його видів, приймається більшістю сучасних економістів. За умови поширення практичного використання концепції структури капіталу деякі економісти запропонували розширити склад позикового капіталу, додавши до нього різні види короткострокового банківського кредиту [4].

Необхідність такого підходу до поняття «структура капіталу» вони пов'язують із підвищенням ролі банківського кредиту у фінансуванні господарської діяльності підприємств та поширеною практикою реструктуризації короткострокових його видів у довгострокові.

На сучасному етапі значна кількість економістів дотримується думки, що в понятті «структура капіталу» необхідно розглядати всі види як власного, так і позикового капіталу підприємства [1].

При цьому в складі власного капіталу слід розглядати не лише первинно інвестований обсяг (акціонерний, пайовий капітал, який бере участь у формуванні статутного капіталу підприємства), а й частку у вигляді певних резервів та фондів, підприємства та нерозподілений прибуток. Відповідно до цього, позиковий капітал необхідно розглядати за формами використання з урахуванням фінансового лізингу, товарного кредиту, креди-

торської заборгованості та ін. Таке трактування поняття «структура капіталу» дає змогу суттєво розширити сферу практичного застосування цієї теоретичної концепції у фінансовій діяльності підприємства, оскільки [7]:

– дає змогу дослідити особливості і розробити відповідні рекомендації для підприємств з обмеженими можливостями фінансування на ринку довгострокового капіталу;

– надає можливість пов'язати структуру капіталу з використанням активів, які фінансуються за рахунок різних його складових.

Враховуючи розглянуті положення можна дати таке визначення: структура капіталу – це співвідношення всіх форм власних і запозичених грошових коштів, що використовуються підприємством з метою фінансування активів [5].

Оптимізація структури капіталу є одним із найбільш важливих і складних завдань, які вирішуються у процесі фінансового управління підприємством, саме тому її доцільно здійснювати в шість етапів [6]:

1. Оцінювання підприємства з позиції доцільності формування капіталу в минулому, сьогоденні і майбутньому. На цьому етапі здійснюється оцінювання діяльності підприємства, порівнюються його цілі і завдання з можливостями залучення грошового капіталу з різних джерел.

2. Аналіз сформованого складу і структури джерел формування капіталу.

3. Виявлення основних факторів, які визначають склад і структуру джерел формування капіталу та їх оцінку. Розрахунки виконуються з використанням факторного і кореляційно-регресійного аналізу.

4. Вибір критерію оптимальності структури капіталу.

5. Вибір моделі оптимізації структури капіталу.

6. Проведення розрахунків з оптимізації структури капіталу.

Критеріями оптимізації структури капіталу є:

а) рівень рентабельності власного капіталу;

б) середньозважена вартість капіталу;

в) рівень ризику.

Враховуючи вище викладене, слід також звернути нашу увагу на оптимальну структуру капіталу. Вона являє собою таке співвідношення використання власних і позичених коштів, при якому забезпечується ефективна пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності і коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства, тобто максимізується його ринкова вартість.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. М. Бойчик. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К.: Атіка, 2009. – 528 с.
3. Велш Глен А. Основи фінансового обліку / Глен А. Велш, Деніел Г. Шорт; пер. з англ. О.Мінін, О.Ткач. – К.: Основи, 2011. – 943 с.
4. Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 3-тє, без змін.– К.: КНЕУ, 2009
5. Зятковський І. В. Фінансове оздоровлення підприємств: теорія і практика: монографія / І. В. Зятковський. –Тернопіль: Економічна думка, 2010. – 344 с.: іл.
6. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2011. – 378 с.
7. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: навч. посіб. для студ. економ. спец. / Р. А. Слав'юк. – [3-є вид.]. – К. : ЦУЛ, 2009. – 460 с.

Ткачук Альона

магістр 2 року навчання ПДАТУ

Науковий керівник: д.е.н., професор Волощук К.Б.

м. Кам'янець-Подільський, Україна

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ

Проблема підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, наявність конкретних переваг, що виступають гарантом тривалого та ефективного функціонування підприємства в ринкових умовах пов'язана з якісною реалізацією потенціалу підприємства. В умовах формування ринкових відносин важливу роль у стабільній роботі підприємства відіграють